

אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזֵר, פְּרֻשַׁתָּא דָּא אִוְקִימָנָא בְּרֻזָּא עֲלָאָה,

בְּכַמְהָ גְּוֹנִין אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזֵר שֶׁאֵת הַפְּרֻשָׁה הַזֹּאת פִּירְשָׁנוּ בְּסוּדוֹת
הָעֲלִיּוֹנִים בְּכַמְהָ אֹפְנִים. כִּד יִסְתַּכְּלוּן מְלִי, מִיְנָהּ יִשְׁתַּמְעֵ רְזִין
דְּאוּרְחֵי דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְדִינֹוי בְּכָל אָתֵר וּבְאִשְׁרֵי

יִתְבוֹנְנוּ בְּאֵלּוּ הַדְּבָרִים יִהְיֶה נִשְׁמַע מֵהֶם סוּדוֹת שֶׁל דְּרָכֵי הַקְּב"ה שֶׁהוּא סוּד הַגִּלְגּוּל וְהַיְבוּם
וְהַנְּהַגַת הַדִּינִים שֶׁלּוּ בְּכָל מְקוֹם. וְהִיא יִדְעַת וְאַקְדִּימַת גְּרַמְמָאָה

לְמַלְאָה דָּא, לְאַשְׁלָמָא אוּרְחֵי דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְתִמְרָה
יִדְעָה שֶׁעַל יְדֵהָ וְעַל יְדֵי יִהוּדָה אִפְשָׁר לְתַקֵּן אֶת נִשְׁמוֹת עֵר וְעוֹנָן וּלְכַן הִיא הַקְּדִימָה אֶת

עֲצֻמָּה לְדַבֵּר זֶה בְּכַדֵּי לְהַשְׁלִים אֶת דְּרָכֵי הַקְּב"ה וְלְתַקֵּן אֶת נִשְׁמוֹת עֵר וְעוֹנָן, בְּגִין
דִּינִפְקוּ מִיְנָהּ מְלַכִּין שְׁלִיטִין, וְזִמְיִנִין לְשִׁלְטָאָה עַל

עֲלָמָא בְּכַדֵּי שִׁיבְעָא מִמְנָה מְלַכִּים וְשְׁלִיטִים הַמְּזוּמְנִים לְשִׁלוּט עַל הָעוֹלָם כִּי הִיא הִיתְדָה
בְּסוּד הַמְּלַכּוֹת. וְרוֹת פְּהֵאֵי גְּוֹנָא עֲבָדַת וְכֵן רוֹת גַּם עֲשֵׂתָה כְּדוּגְמַת כִּךְ כִּי

הִיא יִדְעָה שְׁתִּיקוֹן נִשְׁמוֹת מַחְלוֹן וְכִילִין תְּלוּי בָּהּ וּבְבוּעֵזוּ וְלְכַן הִיא עוֹרֵרָה אוֹתוֹ לִיבְמָה.

אָמַר רַבִּי אֲבָא, פְּרֻשַׁתָּא דָּא בְּרֻזָּא דְחַכְמַתָּא

דְּאוּרְיִיתָא אֶתְקַשְׂרָא, וְכִלְא סְתִים וְגִלְיָא אֹמַר רַבִּי

אֲבָא שֶׁהַפְּרֻשָׁה הַזֹּאת הִיא קְשׁוּרָה בְּסוּדוֹת הַחֲכָמָה שֶׁל הַתּוֹרָה וְהַכֵּל כַּאֲן הוּא נִסְתֵּר וְנִגְלָה.

וְאוּרְיִיתָא כִלְא פְּהֵאֵי גְּוֹנָא אֲשֶׁתְּכַחַת וְכֵן כֵּל הַתּוֹרָה כּוֹלֵה בּוֹה

הָאֹפֶן הִיא מְצוּיָה שִׁישׁ בְּהָ נִגְלָה וְנִסְתֵּר. וְלִית לָךְ מְלָה בְּאוּרְיִיתָא,

דְּלָא רְשִׁים בָּהּ שְׁמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, דְּסְתִים וְגִלְיָא וְאִין

לָךְ מִילָה בְּתוֹרָה שְׁלָא רְמוּז בּוֹ הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ וְהָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא נִגְלָה וְנִסְתֵּר. (דף ע"ב ע"ב)

בְּנֵינִי בְּךָ, סְתִימִי דְאֹרֵייתָא, קְדִישֵׁי עֲלִיּוֹנִין יִרְתִּין לָהּ,
 וְאַתְּנַגְלִיא בְּשָׂאֵר בְּנֵי עֲלָמָא וּמְשׁוּם כִּךְ הַדְּבָרִים מְכוּסִים בַּתּוֹרָה וְהַת"ח
 הַמְּקוּבְּלִים שִׁיּוּדְעִים אֶת סוּדוֹת הַתּוֹרָה וְהֵם קְדוּשִׁים וְעֲלִיּוֹנִים הֵם יוֹרְשִׁים אוֹתָם וְהַחֲלֵק
 הַנְּגַלָּה שֶׁבַּתּוֹרָה יוֹרְשִׁים וּמְשִׁיגִים אוֹתוֹ שֶׁאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם (רמ"ק). **כְּגִוּוֹנָא דָּא**
כְּתִיב וּכְעִין זֶה כְּתוּב, (תהלים קב) **לְסִפּוֹר בְּעִיּוֹן שֵׁם יְהוָה וַתִּהְלֹתוּ**
בִּירוּשָׁלַם, דְּהָא בְּעִיּוֹן בְּמִקְדָּשָׁא, שָׂרִי לְאַדְכָּרָא שְׁמָא
קְדִישָׁא כְּדָקָא חַיִּי. וְלִבְר בְּכִינוּיֹו. וְעַל דָּא כֻּלָּא סְתִים
וְנַגְלִיא דְּהֵינּוּ שֶׁרַק בְּעִיּוֹן שֶׁהוּא בִּיה"ק מוֹתֵר לְהַזְכִּיר אֶת תְּהִילָתוֹ שֶׁהוּא הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ
 כְּרָאוּי שֶׁהוּא כְּכַתִּיבְתוֹ וּבִנְקוּדוֹתָיו אֲבָל מִחוּץ לְבִיה"ק מְזַכְרִים אוֹתוֹ רַק בְּכִינוּי שֶׁהוּא שֵׁם
 אֲדִנּוּת וְעַל זֶה הַכֵּל נְגַלָּה וְנִסְתֵּר גַּם בְּשֵׁמוֹ שֶׁל הַקַּב"ה וְגַם בַּתּוֹרָתוֹ מִפְּנֵי שֶׁהַתּוֹרָה הִיא
 שְׁמוֹתָיו שֶׁל הַקַּב"ה (רמ"ק). **תָּאנָא, כָּל מָאן דְּנָרַע אֶת חַד**
מֵאֹרֵייתָא. אִו יוֹסִיף אֶת חַד בְּאֹרֵייתָא וְלִמְדֵנוּ שְׁכַל מִי שֶׁמַּחְבֵּר
 אוֹת אַחַת מִהַתּוֹרָה אוֹ מוֹסִיף אוֹת אַחַת בַּתּוֹרָה, **כְּמָאן דְּמִשְׁקֵר בְּשְׁמָא**
קְדִישָׁא עֲלָאָה דְּמַלְכָּא הֵרִי הוּא כְּמִי שֶׁמִּשְׁקֵר בְּשֵׁם הַקְּדוּשׁ וְהַעֲלִיּוֹן שֶׁל הַמֶּלֶךְ
 מַחֲמַת שֶׁהַתּוֹרָה הִיא שְׁמוֹתָיו שֶׁל הַקַּב"ה.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, עוֹבְדָא דְּמִצְרַיִם פְּלַחִין לְשִׁפְחָה, כְּמָה
דְּאֹקִימָנָא אוֹמֵר רַבִּי יִצְחָק שֶׁמַּעֲשֶׂה מִצְרַיִם שְׁנֵאמַר עֲלִיו כְּמַעֲשֶׂה אֶרֶץ

מִצְרַיִם לֹא תַעֲשׂוּ, הַמַּעֲשֶׂה הַיֵּה שֶׁהֵם הָיוּ עוֹבְדִים לְשִׁפְחָה שֶׁהִיא לִילִית שֶׁהִיא נוֹק' דְּקִלִּי
 כְּמוֹ שֶׁלִּמְדֵנוּ. **עוֹבְדָא דְּכְנַעֲן, פְּלַחִין לְהַחֲוֹא דְּאִקְרִי** (שְׁמוֹת יב)
שְׁבִי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר וּמַעֲשֶׂה אֶרֶץ כְּנַעַן שְׁנֵאמַר וְכְמַעֲשֶׂה אֶרֶץ כְּנַעַן,
 הַלִּימוּד הַיּוֹמִי

המעשה היה שהם היו עובדים לאותו הסמא"ל הנקרא שבי אשר בבית הבור שהוא בנוקבא דתהומא רבא. **וְעַל דָּא כְּתִיב** ועל כך כתוב, (בראשית ט) **אָרוּר כְּנָעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאָחִיו** משום שהם היו עובדים לדכורא דקלי" שהוא בחינת עבד. **בְּגִין כֶּךָ פָּלְהוּ מִכְּתִיבִין** (ס"א מְבַרְכִין) (ס"א מְכַדְבִין) **בְּמַלְיָן קְדִישִׁין, וְעַבְדִין עוֹבְדִין** (ס"א עֲרִיזִין) **בְּכֹלָא** ומשום כך כולם מכזבים ומשקרים בדברים הקדושים ועושים מעשה ערוה בכל, כי היו מערבים הכוחות בענין בלעם שבא על אתונו [קסה] והיה מערבב אדם בחמור וכצבעון אשר מצא את הימים במדבר שהיה מערבב חמור בסוס [קסו] וכן כל כיו"ב (רמ"ק). **בְּגִינֵי כֶּךָ** ומשום כך כתוב **כִּמְעַשֶׂה אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִשְׁבְּתֶם בָּהּ וְגו' רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, דְּעַבְדִין דִּינִין** (ס"א זִינִין) **בִּישִׁין לְשִׁלְטָא עַל** (נ"א לְסַאָבָא) **אֶרְעָא** רבי יהודה אומר שהם היו עושים מינים רעים של כשפים ורוחות רעות בכדי לטמאות את הארץ, **כְּמָה דְאֵתָא אָמַר** כמו שנאמר על זה **וְלֹא תִטְמָא אֶת אֲדָמְתְּךָ. וְכִתִּיב** וכן כתוב **וְתִטְמָא הָאֶרֶץ** ולכן אסור לעשות כמעשיהם.

אור הרשב"י

היה ממזר, שצבעון בא על אמו והוליד ממנה ענה, והוא ענה אשר מצא את הימים במדבר. והם הפרדים, בריה חדשה מן הכלאים, מן הסוס הנקבה ומן החמור.

[קסה] כדאיתא בעבודה זרה דף ד' עמוד ב' ולא עוד, אלא שאני עושה לך רכיבות ביום ואישות בלילה, כתיב הכא: ההסכן הסכנתי, וכתוב התם: ותהי לו סוכנת.

[קסו] כדאיתא בפסיקתא זוטרותא שהרי ענה

הלימוד היומי

כַּמַּעֲשֵׂה אֶרֶץ מִצְרַיִם וְגו', (ויקרא יח) רַבִּי חֵיִיא פָּתַח לְבַאֵר
את הפסוק והקדים לְבַאֵר את מִשׁ"כ, (איוב לח) לְאַחֲזוֹ בְּכַנְפוֹת
הָאָרֶץ וְגו', תָּאֲנָא, וְזִמִּין קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא לְדַכָּאָה
לְאַרְעֵיהּ, מְכַל מְסַאֲבוֹתָא דְעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה,
דְסַאֲבוֹ לָהּ וְאוֹמֵר רַבִּי חֵיִיא שְׁלֵמְדֵנוּ שְׁעֵתִיד הַקְב"ה לְטַהֵר אֶת הָאָרֶץ מִכָּל
הַטּוֹמְאוֹת שֶׁל הָאוֹמוֹת הָעוֹבְדִים עֲבוּדָה זָרָה שְׁעִי"ז הֵם טִימְאוּ אֶת הָאָרֶץ. כְּהֵאִי מֵאֵן
דְאַחֲדִי בְטָלִיתִיהּ, וְאַנְעֵר טְנוּפָא מִנִּיהּ כְּמִי שְׁאוּחוֹ בְטָלִיתוֹ וּמְנַהֵר
אֶת כָּל הַטְּיָנוּפֹת שְׁנֹאחֲזָה בֵּהּ. וְכָל אֵינּוֹן דְאַתְקַבְּרוּ בְּאַרְעָא
קְדִישָׁא, לְמִשְׁדֵּי לֹזֵן לְבָר וְאִז כָּל הַגּוֹיִים שֶׁנִּקְבְּרוּ בְּאֶרֶץ הַקֹּדֶשׁ יִזְרוּק אֹתָם
הַקְב"ה לְבַחוּץ, וְלְדַכָּאָה אֶרְעָא קְדִישָׁא מְסַטְרָא אַחְרָא (ס"א
קְדִישָׁא אַחְרָא), וְאִז יִטַּהֵר הַקְב"ה אֶת אֶרֶץ הַקֹּדֶשׁ וְאֶת הַמַּלְכוּת מִכָּל הַסְט"א כְּבִיכּוֹל
דְהוּה מִתְזַנָּא לְשָׂאֵר רַבְרַבֵּי עַמִּין, וְלְקַבְּלָא מְסַאֲבוֹתָא
דְלַהוֹן, וְלְדַבְּרָא לֹזֵן שְׁכַבִּיכּוֹל הִיא הִיתָה מְזוּן לְשָׂאֵר שְׂרֵי הָאוֹמוֹת וְעִי אַחֲזוֹתָם
בֵּהּ הִיא הִיתָה מְקַבֵּל אֶת הַטּוֹמְאָה שֶׁלֵּהֶם וְהוֹצֵרָכָה לְהַנְהִיג אֹתָם. וְזִמִּין לְדַכָּאָה
לָהּ וְלְאַעְבְּרָא לֹזֵן לְבָר וְעֵתִיד הַקְב"ה לְטַהֵר אֹתָהּ וְלְהַעֲבִיר מִמֶּנָּה אֶת כָּל
אַחֲזוֹתָם הַחִיצוֹנִים לְבַחוּץ.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הָוּה מְדַבֵּי טוֹרֵי (ס"א שו"ק) דְטַבְּרִיא, וְכָל דְהוּה
תַּמָּן מִיתָה, הָוּה סָלִיק לֵיהּ, וּמְדַבֵּי אֶרְעָא רַשְׁב"י הִיהּ
מְטַהֵר אֶת כָּל הָרִי וְשׁוֹקֵי טַבְרִיא וְכָל מֵת שְׁהִיה קְבוּר שֵׁם הִיהּ רַשְׁב"י מְעַלְהוּ וּמְטַהֵר אֶת
הָאָרֶץ בְּכַדֵּי שְׁיֹכְלוּ הַכְּהֻנִּים לְעַבּוֹר שֵׁם. תָּאֲנָא, פְּתִיב וּלְמַדְנוּ עַל מִשׁ"כ (יִרְמִיָּה
הַלִּימוּד הַיּוֹמִי